

2018/0356M(NLE)

5.12.2019

OPINIA

Komisji Spraw Zagranicznych

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu (2018/0356M(NLE))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Isabel Wiseler-Lima

WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że 17 grudnia 2015 r. Parlament wyraził zgodę na zawarcie Umowy ramowej o wszechstronnym partnerstwie i współpracy (UPIW) między UE a Wietnamem¹, która to umowa określa przyszłe stosunki i ma na celu dalsze pogłębienie współpracy w zakresie wyzwań globalnych i regionalnych; z zaniepokojeniem zauważa, że od czasu wejścia w życie UPIW sytuacja praw człowieka w tym kraju pogorszyła się;
2. ubolewa, że mimo wniosku Parlamentu Komisja nie przeprowadziła oceny wpływu umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem na prawa człowieka, co jest sprzeczne z decyzją Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 2015 r. i zobowiązaniami podjętymi w planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji; wzywa Komisję do natychmiastowego przeprowadzenia takiej oceny; zwraca uwagę, że Komisja zobowiązała się również do przeprowadzenia oceny ex post wpływu gospodarczego, społecznego i środowiskowego;
3. podkreśla strategiczne znaczenie Wietnamu, który jest kluczowym partnerem UE w Azji Południowo-Wschodniej i wśród państw ASEAN, w szczególności, ale nie wyłącznie, w odniesieniu do negocjacji w sprawie zmiany klimatu, dobrych rządów, zrównoważonego rozwoju, postępu gospodarczego i społecznego oraz walki z terroryzmem; zaznacza, że Wietnam musi stać się partnerem w propagowaniu praw człowieka i reform demokratycznych; zauważa, że w 2020 r. Wietnam obejmie przewodnictwo w ASEAN; podkreśla potrzebę pełnego poszanowania i wdrożenia porozumienia paryskiego przez UE i Wietnam;
4. z zadowoleniem przyjmuje umowę między UE a rządem Wietnamu ustanawiającą ramy udziału Wietnamu w operacjach zarządzania kryzysowego prowadzonych przez UE, którą podpisano 17 października 2019 r.; podkreśla, że Wietnam stał się drugim krajem partnerskim w Azji, który podpisał z UE umowę w sprawie ram udziału; zaznacza, że umowa ta stanowi ważny krok naprzód w stosunkach między UE a Wietnamem;
5. uznaje wysiłki Wietnamu na rzecz realizacji programu reform dotyczących w szczególności praw środowiskowych i pracowniczych zawartych w rozdziale umowy o wolnym handlu dotyczącym zrównoważonego rozwoju; wzywa rząd Wietnamu do podjęcia wszelkich odpowiednich środków ustawodawczych i nieustawodawczych w celu skutecznego zapewnienia i wdrożenia jak najwyższych standardów praw człowieka, w tym także standardów środowiskowych i norm pracy; z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację sześciu z ośmiu podstawowych konwencji MOP, tj. konwencji nr 29 dotyczącej pracy przymusowej, nr 100 i 111 w sprawie niedyskryminacji, nr 138 i 182 w sprawie pracy dzieci, a ostatnio konwencji nr 98 w sprawie prawa organizowania się i rokowań zbiorowych; wzywa rząd Wietnamu do szybkiej ratyfikacji i pełnego wdrożenia pozostałych konwencji; apeluje o mechanizm mający zastosowanie do rozdziału dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju, który

---

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0467.

będzie skutecznie egzekwowany, oraz o jasny, publiczny i wiążący harmonogram ratyfikacji konwencji MOP nr 87 dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych oraz konwencji nr 105 dotyczącej zniesienia pracy przymusowej;

6. jest nadal zaniepokojony naruszaniem praw człowieka w Wietnamie, w tym wydawaniem wyroków, zastraszaniem politycznym, natarczywą inwigilacją, prześladowaniem, atakami, porwaniami i niesprawiedliwymi procesami wymierzonymi w działaczy politycznych, dziennikarzy, blogerów, dysydentów i obrońców praw człowieka, ograniczaniem wolności religii, wolności wypowiedzi i wolności zrzeszania się oraz stosowaniem kary śmierci; apeluje do Wietnamu o wprowadzenie moratorium na wykonywanie kary śmierci i podjęcie natychmiastowych działań w celu jej zniesienia; wyraża głębokie ubolewanie, że w ostatnich latach wzrosła liczba więźniów politycznych oraz więzionych dziennikarzy, blogerów i działaczy na rzecz praw człowieka i praw pracowniczych oraz działaczy religijnych i środowiskowych; apeluje o uwolnienie wszystkich osób zatrzymanych wyłącznie za korzystanie z wolności wypowiedzi i o wycofanie wszystkich postawionych im zarzutów;
7. podkreśla, że prawa człowieka stanowią podstawowy element rozdziału umowy o wolnym handlu dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju; jest zaniepokojony tym, że w umowie o wolnym handlu skoncentrowano się jedynie na niektórych prawach, głównie na podstawowych konwencjach MOP; w związku z tym apeluje o uwzględnienie w umowie praw człowieka w sposób bardziej kompleksowy oraz o zawarcie w niej mechanizmu, który zapewni ich skuteczne wdrażanie; wzywa do okresowej niezależnej oceny wpływu umowy;
8. wzywa Wietnam do wdrożenia zaleceń wydanych podczas ostatniego powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka; wzywa władze Wietnamu do dostosowania ustawodawstwa krajowego do międzynarodowych standardów i zobowiązań w zakresie praw człowieka, w tym Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP), którego Wietnam jest stroną, zwłaszcza przez przegląd kodeksu karnego, ustawy o bezpieczeństwie cybernetycznym oraz ustawy o przekonaniach i religii; wzywa rząd Wietnamu, aby zapewnił zgodność ustawodawstwa regulującego zgromadzenia publiczne i demonstracje z prawem do wolności zgromadzeń i wolności zrzeszania się;
9. podkreśla, że w art. 13 umowy o wolnym handlu przewidziano podejście polegające na współpracy, oparte na wspólnych wartościach i interesach, z uwzględnieniem różnic w poziomach rozwoju stron; z zadowoleniem przyjmuje możliwość rozwiązania w pierwszej kolejności kwestii wchodzących w zakres art. 13 w sprawie handlu i zrównoważonego rozwoju przez wymianę poglądów w Komitecie ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju; ubolewa, że jeżeli kwestie te nie zostaną rozwiązane, użycie drugiego mechanizmu, umożliwiającego danej stronie zwrócenie się do niezależnego zespołu ekspertów, może pozostać zależne od wewnętrznych procedur i gotowości stron; wzywa UE i Wietnam do opracowania niezależnego mechanizmu monitorowania praw człowieka i niezależnego mechanizmu składania skarg, które zapewnią zainteresowanym obywatelom i lokalnym podmiotom skuteczny środek odwoławczy, oraz narzędzia umożliwiającego wyeliminowanie potencjalnych negatywnych skutków dla praw człowieka, zwłaszcza przez zastosowanie mechanizmu rozstrzygnięcia sporów między państwami w odniesieniu do rozdziału dotyczącego

handlu i zrównoważonego rozwoju;

10. podkreśla, że umowa o wolnym handlu tworzy instytucjonalne i prawnie wiążące powiązanie z UPiW; zwraca uwagę, że art. 1 UPiW zawiera standardową klauzulę praw człowieka, która może spowodować zastosowanie odpowiednich środków, w tym – w ostateczności – bezzwłoczne zawieszenie UPiW lub jej części; przypomina, że w sprawie 1409/2014/MHZ dotyczącej umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że preambuła tej umowy i inne tradycyjne narzędzia, takie jak klauzula praw człowieka zawarta w UPiW i dialog dotyczący praw człowieka, są niewystarczające, aby zapewnić odpowiednie poszanowanie zobowiązań UE, zwłaszcza jeżeli ustawodawstwo kraju trzeciego nie jest zgodne z międzynarodowymi standardami w dziedzinie praw człowieka; wzywa do opracowania mechanizmu monitorowania wdrażania klauzuli praw człowieka na podstawie ocen okresowych, a także procedury określającej jasne i wiarygodne konsekwencje naruszania umowy;
11. zauważa z zaniepokojeniem, że wietnamskie niezależne społeczeństwo obywatelskie spotyka się z surowymi represjami, a wielu jego przedstawicieli działa w konspiracji w obawie przed prześladowaniami i odwetem; zachęca Komisję do zwiększenia pomocy technicznej i dostępnych środków finansowych na rzecz rozwoju niezależnego społeczeństwa obywatelskiego Wietnamu w celu wsparcia przestrzegania przez ten kraj międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka oraz monitorowania właściwego wdrażania art. 13 umowy o wolnym handlu; wzywa Komisję do zagwarantowania, że w skład wewnętrznych grup doradczych, o których mowa w rozdziale dotyczącym handlu i zrównoważonego rozwoju, wejdą prawdziwie niezależni przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego; wzywa Komisję do wyjaśnienia, jakie mechanizmy umożliwiają tym grupom prawidłowe i bezpieczne odgrywanie ich roli w kontrolowaniu wdrażania umowy o wolnym handlu bez obawy przed represjami;
12. podkreśla, że Parlament i właściwa delegacja międzyparlamentarna powinny uważnie śledzić i monitorować rozwój sytuacji w Wietnamie oraz wdrażanie wszystkich części umowy o wolnym handlu, aby umożliwić reakcję na rozwój sytuacji w terenie; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisję do bliskiej współpracy z Parlamentem w ramach przygotowań do dorocznych dialogów na temat praw człowieka, związanych z nimi spotkań informacyjnych i aktualizacji unijnej strategii dotyczącej praw człowieka w odniesieniu do Wietnamu;
13. jest głęboko przekonany, że w Wietnamie konieczne jest wzmocnienie praworządności, dobrych rządów, zrównoważonego rozwoju i poszanowania praw człowieka;
14. wzywa Komisję i ESDZ do formalnego przedłożenia Parlamentowi sprawozdania dotyczącego zobowiązania Wietnamu do poczynienia postępów w wielu obszarach związanych z prawami człowieka, o których mowa w rezolucji Parlamentu z dnia 17 grudnia 2015 r.²;

---

² Rezolucja nieustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2015 r. dotycząca projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy ramowej o wszechstronnym partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu,

15. uważa, że warunkiem zatwierdzenia tej umowy powinno być uwolnienie przez władze wietnamskie więźniów politycznych; podkreśla potrzebę podjęcia zobowiązania i uzgodnienia z Komisją jasnego harmonogramu przyjmowania skutecznych środków ustawodawczych i nieustawodawczych, które umożliwią rozwiązanie problemów omówionych w niniejszej rezolucji; wzywa Komisję do podjęcia tych kwestii.

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Zawarcie Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu
Odsyłacze	2018/0356M(NLE)
Komisja przedmiotowo właściwa	INTA
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 24.10.2019
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Isabel Wiseler-Lima 30.9.2019
Rozpatrzenie w komisji	14.10.2019 2.12.2019
Data przyjęcia	4.12.2019
Wynik głosowania końcowego	+: 47 -: 7 0: 8
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Phil Bennion, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gina Dowding, Tanja Fajon, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Jaak Madison, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Andrea Cozzolino, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Jytte Guteland, Andrzej Halicki, Martin Horwood, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Kris Peeters, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Javier Zarzalejos, Bernhard Zimniok
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Geoffrey Van Orden

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

47	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Kris Peeters, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Martin Horwood, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Irina Von Wiese
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Andrea Cozzolino, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Jytte Guteland, Sven Mikser, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
VERTS/ALE	Gina Dowding, Heidi Hautala, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Viola Von Cramon-Taubadel

7	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Jacek Saryusz-Wolski, Geoffrey Van Orden, Witold Jan Waszczykowski
GUE/NGL	Mick Wallace
ID	Gilles Lebreton, Thierry Mariani

8	0
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
ID	Susanna Ceccardi, Jaak Madison, Bernhard Zimniok

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się